

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

Sayı : E-69602026-610 / 60342218
Konu : Soru Önergesi (7/34909)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.726075 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT tarafından verilen 7/34909 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Eskişehir Yolu 9.km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491438 Faks No: 03124491341

e-Posta: yigitse@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

SEHER ÖZTÜRK

V.H.K.İ.

Telefon No: 03124491438

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT'a ait 7/34909 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) 2006/4 sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi Ve Turquality'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ hükümlerine göre Turquality programına giriş için ön şartlardan birisi olan Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş olan tüm firmalar mevzuattaki diğer hükümler saklı kalmak kaydıyla başvuruda bulunabilmektedir.

Mezkûr Tebliğ çerçevesinde, hâlihazırda 172 Firma 183 markasıyla Turquality Destek Programı, 115 firma 117 markasıyla Turquality Programına hazırlık olarak gördüğümüz Marka Destek Programında olup toplam 287 firma 300 markasıyla desteklenmektedir. Ayrıca, hizmet sektöründe faaliyet gösteren şirket ve kuruluşların markalaşma faaliyetlerinin desteklenerek gerek küresel gerekse bölgesel ölçekte markaların oluşturulması için hali hazırda 2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar etkili şekilde uygulanmaktadır. Anılan Karar kapsamında; Türkiye'de yerleşik olup bilişim, eğitim, e-ticaret, film, gastronomi, konaklama, perakende, sağlık turizmi, lojistik, havayolu yolcu taşımacılığı ve ulaştırma altyapı hizmetleri sektörlerinde faaliyet gösteren şirket, kurum ve kuruluşlar desteklenmekte olup hali hazırda 41 adet hizmet sektörü markası (21 adet şirket Turquality Destek Programı ve 20 adedi Marka Destek Programı) Turquality Programı'nda yer almaktadır.

Öte yandan, önergeye konu Sayıştay bulgusunun incelenmesinden de görüleceği üzere, "Turquality Programı Kapsamında Desteklenen Firmaların, Çoğunluk Hisseleri Yabancı Şirketlere Satılan Markalarının Desteklenmeye Devam Edilmesi" başlığı altında hak edilenin üzerinde bir destek ödemesi, kamu zararı veya bir usulsüzlükten bahsedilmemektedir. Anılan bulguda, mevzuata uygun şekilde desteklenen bir şirketin, taşıdığı potansiyeli devlet desteği ile birleştirerek başarılı olmak suretiyle bir marka olmaları ile küresel şirketlerin dikkatini çekmesi sonrasında Destek Programının görevini tamamlamış sayılması gerektiği ve bu firmaların artık desteklenmesine gerek olmadığı yönünde dair bir değerlendirme ve görüş yer almaktadır.

Her küresel marka gibi Türk markalarının da büyüdükçe ve potansiyellerini artırdıkça uluslararası sermaye ve fonların dikkatini çekmesi ve yabancı yatırımcının Türkiye'ye yönelmesini sağlaması ticaretin doğası gereğidir. Destek kapsamındaki markaya yabancı sermayeli hissedarların ortak olması veya yabancı sermaye tarafından satın alınması o markanın Türk markası olduğu algısını değiştirmemektedir. Markanın üretim, pazarlama ve yönetim birimlerinin Türkiye'de olması, markanın sağladığı katma değerın Türkiye'de kalması ve Türk malı imajına katkıda bulunması anlamına gelmektedir. Bu minvalde, gerekli kriterleri taşıyan ve Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş tüm firmalar Turquality programı destek kapsamına girebilmekte olup Turquality programı kapsamında yabancı firmaların üzerine tescilli bulunan yabancı markaların desteklenmesi ve buralara kaynak aktarımı ise söz konusu değildir.

Diğer taraftan, şirketlerin Gelişim Yol Haritaları çerçevesinde belirlenmiş bulunan hedeflerine ulaşp ulaşmadığı da Bakanlığımızca çeşitli performans değerlendirme modelleri ile takip edilmektedir. Hâlihazırda Turquality Programı kapsamında 5 yılını doldurmuş olan firmalar Bakanlığımızca performans değerlendirmesine tâbi tutulmakta, bu değerlendirme çerçevesinde firmalar; net ciro artış oranı, faaliyet kârı, ihracat artış oranı ve net aktif büyüklüğü kriterlerinde sektörel olarak global benchmarklar baz alınarak nihai bir performans puanı elde

etmektedir. Yıllık olarak gerçekleştirilen performans değerlendirmesi neticesinde performans puanı yeterli bulunmayan firmaların destek oranları kademeli olarak birinci yıl sonunda %40'a, ikinci yıl sonunda %25'e dūřurılmekte ve üçüncü yıl sonunda hââ gerekli yetkinliği gösteremeyen firmalar kapsamdan çıkarılmaktadır.

Turquality Programı kapsamında, hâlihazırda mal sektörlerine yönelik 7, hizmet sektörlerine yönelik 6 Yönetim Danışmanlığı Firması bulunmakta olup aynı zamanda, kriterleri sağlayan her firma destek programımız kapsamında Yönetim Danışmanlığı Firması olarak akredite olabilir.

Ayrıca, yararlanıcılar gelişim yol haritasının hazırlanması noktasında akredite yönetim danışmanlığı firmaları arasından hangisiyle çalışacaklarına, kendi kaynak planları, ihtiyaçları ve bütçeleri üzerinden kendileri karar vermektedir. Bu bakımdan, rekabetçi fiyat oluşumunun önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Buna ilaveten, standart olmayan ve her firmaya özel olarak hazırlanması ve nitelikli olması gereken bir çalışmanın ihale süreci ile gerçekleştirilmesinin Turquality programının amaçları ile uyumlu olmadığı değerlendirilmektedir. Çalışma, yararlanıcıya özel hazırlanmakta olduğu için ihtiyaçlar ve çalışmanın kapsamı bakımından standart bir ihale ile yürütülmesi işin doğası itibariyle mümkün değildir.

Sonuç olarak, Bakanlığımızca tesis edilen işlemlerle ilgili Sayıştay tarafından tespit edilmiş herhangi bir kamu zararı bulunmamaktadır.